

Szabad felhasználású szempontok Magyarország információs társadalmi jövőképehez

[Informatikai Érdekegyeztető Fórum](#)

INFORUM
Forum of Hungarian IT Organizations for Information Society
Informatikai Érdekegyeztető Fórum

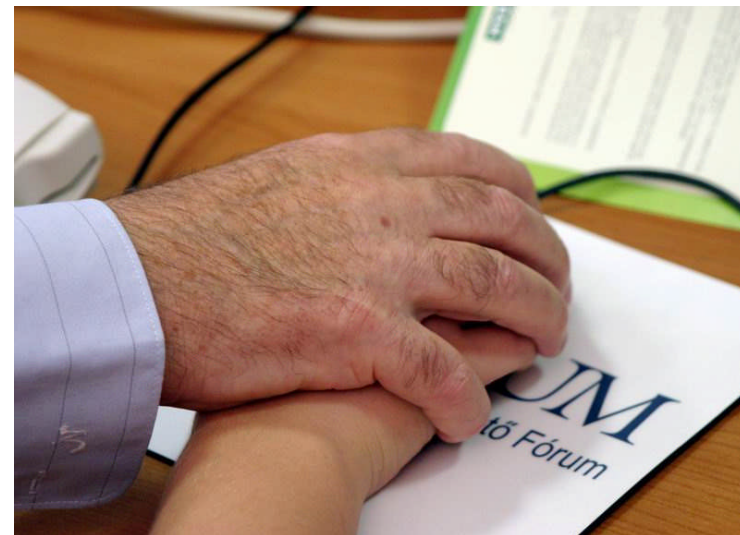
Magyarország ma nem investálhat immobiliába. Csak emberbe, export-képes termelésbe, (külföldi) fogyasztót csábító hazai szolgáltatásba, amelynek magas szintű, nemzetközi média-megjelenése is lehetséges. Az életminőséget javító, vizeivel gyógyító Magyarország turistát vonz, magasabb szolgáltatási színvonalra készítet, tisztább környezetet diktál, fejlesztőleg hat az innovációra, a felső- és felnőttoktatásra, az informatikára, az orvosképzésre, gyógyszeriparra, turizmusra és civilizációs normáinkra. Nem lehet elfelejteni, hogy az Európai Unió előregedése nyomán az Európai Bizottság az "jólétben való öregedés" biztosítását tűzte ki az informatikai cégek fejlesztői elé, ezt támogatja, erősíti, finanszírozza. Magyarországnak el kell-e ugrania ez előtt a lehetőség előtt?

INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM

INFORMÁCIÓS GAZDASÁG

Kulcskérdés: információs társadalom

- **Életminőség központú fejlesztések és feladatok**
 1. [Információs Társadalmi befogadás](#)
 2. [Felhasználó-központú közzolgáltatások](#)
 3. [Digitális kultúra, digitális értékek](#)
 4. [Civil-kormányzati-vállalkozói-tudományos kooperáció](#)
 5. [Európai minták átvétele, felzárkózás](#)

Kulcskérdés: információs gazdaság

- **Profitközpontú fejlesztések és feladatok**
 1. [Exportorientált fejlesztések támogatása](#)
 2. [Belső piacbővítés](#)
 3. [Hosszú távú beruházások](#)
 4. [Elektronikus szolgáltatásfejlesztés](#)
 5. [Információs jogok, szerzői jogok, e-demokrácia](#)

Életminőség-programok 1.

(Információs Társadalmi befogadás)

- Az e-befogadás kérdés felelős kormányzati kezelése, széttagoltság nélküli, emberközpontú, informatika-politikai irányítás
- 4 millió fő információs társadalmi integrálása: legalább 1 millió új IT-felhasználó a hátrányos helyzetű csoportokból
- Digitális esélyegyenlőségi (e-Befogadás, eInclusion) motivációs és oktatási programok indítása
 - Informatikai ismeretterjesztés, felvilágosítás a hátrányos helyzetű csoportok és a döntéshozók számára
 - Az idősek (digitális) befogadása és felkarolása (bevonás, tartalom, oktatás, közösségek)
 - A cigányság (digitális) befogadása és felkarolása (bevonás, tartalom, oktatás, közösségek)
- Életminőség-központú társadalom- és gazdaságpolitika: új típusú szociális politika kialakítása
- A generációk közötti szakadék áthidalása digitális eszközökkel (oktatással és a fiatalok bevonásával)
- Segítő szolgálat (IT-Mentor, eTanácsadó), eMagyarország hálózat, teleházak, IKSZT-k üzemeltetésének támogatása
- A hátrányos helyzetű körzetek szélessávú és civilizációs (információs) társadalmi integrálása
- Közösségteremtés, (ön)foglalkoztatás, kooperációk a hátrányos helyzetű csoportok tagjainak

Életminőség-programok 2. (Közszolgáltatás)

A központi kormányzati tartalomszolgáltatás áttekinthetőbbé tétele

- Több portál, portálcsoportok
- Élethelyi, kulturális sajátosságok alaposabb figyelembe vétele, nyelvi egyszerűsítés
- Lokális (megye, régió, kistérség, település, szomszédság) portáljainak 4 dimenzióssá tétele:
 - Lakosoknak
 - Helyi vállalkozásoknak
 - Turistáknak
 - Befektetőknek

Komplex, közcélú tartalomszolgáltatás

- Élethelyzetre, korra, problémára szabott tájékoztatás: az igények megismerése, kielégítése
- Közpénzekből létrejött tartalom teljes körű, rendezett, ingyenes publikálása (kutatás, statisztika, oktatási anyagok, tankönyvek, kulturális termékek)
- Egészségügyi (szolgáltatások, kórházak, betegségek, eljárások) és szociális tartalom, jogi felvilágosítás közérthetőn, a cél- és korcsoportoknak megfelelő formában
- Egyszerűbb, ügyfélbarát és szabványosított pályázati eljárások és formok (ne kelljen pályázati szakértőt alkalmaznia annak, aki pályázni akar)
- Szociális, oktatási és egészségügyi problémák megoldására online és call centereken (közigazgatási közönségszolgálat) keresztül
- Több tárca bevonása a digitális esélyegyenlőségi problémák megoldásába.

Életminőség-programok 3.

(Digitális kultúra, digitális értékek)

- Minőségi digitális kultúrateremtés nem intézményi formáinak segítése (civil, közösségi, egyéni)
- Nemzeti értékek tömeges digitalizálása, fordítása, terjesztése
- Nyilvános online könyvtárak, tudásbázisok fejlesztése (egyetemi, akadémiai, szakmai)
- Közösségi tudásmegosztási rendszerek, helyi tartalomfejlesztés támogatása (civil, szakmai, egyéni)
- Hátrányos helyzetű csoportok speciális digitális tartalomfejlesztése
- Online távoktatás támogatása, oktatási anyagok online tárainak bővítése
- A digitális irodalmi akadémiához hasonló digitális film- és képzőművészeti akadémia létrehozása a hazai magas kultúra támogatására
- Digitális kulturális kuratórium felállítása a tartalomfejlesztés és képzés elősegítése érdekében: civil, vállalalkozási és kormányzati oldal részvételével

Életminőség-programok 4. (Civil kooperáció)

- Public Private Partnership és feladat-outsourcing
- Civil együttműködések támogatása, a hazai civil szervezetek és kutatóintézetek egymás közötti kooperációjának erősítése, elősegítése az uniós pályázati alapokon való sikeresebb részvétel érdekében
- Informatikai civil szervezetek, vállalkozások, kutatási intézmények és az államigazgatás részvételével négyoldalú állandó kerekasztal a problémák folyamatos kezelésére
- Elmélyítendő a civil – kormányzati együttműködés az információs társadalom területén, közös hálózatok, nemzeti fejlesztési tervek folyamataiba – nem csak pályázóként való bekapcsolódás
- Erősítendő az belföldi és uniós szervezeti kapcsolatokat a civil, a közösségi informatika terén
- Az e-befogadásügyi eseti parlamenti bizottság további működésének biztosítása, hatókörének tágítása (ez ugyanis best practice az Unióban)
- A pályázati rendszerek civil (és ember)baráttá tétele
- Egyszerűsített pályázatok, forrásteremtés civil kezdeményezések és szervezetek számára

Életminőség-programok 5. (Európai Unió, felzárkózás)

- A 2011-es uniós elnökség idején informatikai, e-befogadási programok szervezése
- Figyelemfelhívás a kétsebességű Európa problémáira és az Elbán inneni területek újbóli leszakadásának veszélyére, különösen az eInclusion területén, lobbizás az új kohéziós programok indításáért
- Elvégzendő az eddigi hazai stratégiák, új minisztériumi ajánlások, szakmai szervezetek idevágó anyagainak objektív elemzése (mi valósult meg, mit érdemes továbbvinni, és mi tűnik zsákutcának).
- Elvégzendő az áttekintés az eInclusion helyzetéről és informatika fejlesztési irányairól az EU-ban a hazai politikai és közigazgatási döntéshozók, szociális intézmények, társadalmi és politikai szervezetek számára.
- Az európai legjobb gyakorlatok fordítása, honosítása
- Európai pályázatfigyelés, projektek kialakítása, uniós programokba való bekapcsolódás támogatása
- Együttműködés hasonló adottságú országok (Dánia, Hollandia, Portugália, Balti országok) és régiók szervezeteivel (Wales, Skócia)

Profitközpontú fejlesztések 1. (Exportorientált fejlesztések támogatása)

- Exportra termelő cégek prioritizálása a fejlesztési források megítélésénél
- Exportorientált fejlesztések támogatása, a KKV-k általános támogatása helyett
- A hazai tulajdonú szoftverfejlesztő műhelyek export (és marketing) lehetőségeinek segítése
- Inkubációs programok támogatása exportképes fejlesztések megvalósítása céljából
- Kockázati tőkebefektetések támogatása
- A hazai K+F eredményekhez gyártó- és nemzetközi partnerek keresése
- A nemzetközi eredményt elérő hazai fejlesztések díjazása, marketingje
- Nemzetközi fejlesztési központok letelepítése Magyarországon
- Jelenlét Ázsiában és az Egyesült Államokban

Profitközpontú fejlesztések 2. (Belső piacbővítés)

- 1 milliós PC-program az idősek számára
- Felhasználói képzés, ismeretterjesztés erősítése (lásd: eInclusion programok)
- Közigazgatási-, oktatási -, egészségügyi informatikai rendszerek marketingje cégek, önkormányzatok számára tudástárak, kompetencia-központok révén
- Szélesebb termékportfóliók és kínálat megteremtése
- Vásárlói csoportok kedvezményezett helyzetbe hozása
- Speciális rés piacok felderítése és kihasználása (életminőség, egészségügy, workflow, távfelügyelet)
- Oktatás, közigazgatás, egészségügy informatikai fejlesztése
- Felhasználókat célzó tartalomfejlesztés (szoftver és médiatartalom) erősítése
- A pályázati rendszerek kialakításánál fokozott IT szakmai koordináció és ellenőrzés
- Minden további beruházás, fejlesztés esetében már előre meg kell becsülni a beavatkozások pontos társadalmi/gazdasági hatását, ennek előrehaladását, és ennek követése érdekében megvalósítandó az éves szintű monitorozás és benchmark.

Profitközpontú fejlesztések 3. (Hosszú távú beruházások)

Infokommunikáció

- Minden hazai település szélessávú elérésének biztosítása többféle technológiával is
- A telekommunikációs technológiai fejlesztésekre és beruházásokra fordított összegek leírása az adóalapból

K+F

- A cégek K+F tevékenységének fokozása: gyakorlati eredményekre törekvés
- A K+F klaszterek, hálózatok, szövetségek kialakításának előmozdítása
- Az európai keretprogramokba való hazai bekapcsolódás segítése
- A szakképzettség emelése, szakember-ellátottság növelése

Bizalom és biztonság

- A társadalmi együttműködés és bizalom helyreállítása
- Szükséges a pozitív példák kampánya, a szolgáltatók, szolgáltatások fokozott ellenőrzése (pl. Infomediátor, Fair Business)
- A felhasználói igények szélesebb körű kielégítése: nincs „A felhasználó”, csak felhasználói csoportok léteznek, különféle igényekkel és képességekkel
- A technológiai fejlődést nem lehet nemzeti szabályozásokkal befolyásolni. Magyarországnak alkalmazkodnia kell a nemzetközi trendekhez, szabványokhoz. Az internet és tartalom korlátozása csakis a kiskorú gyermekek védelmében képzelhető el.

Profitközpontú fejlesztések 4. (Elektronikus szolgáltatásfejlesztés)

Digitális átállás és tartalom

- A digitális átállás kommunikációja
- Távoktatás rendszereinek megteremtése és üzemeltetése
- Az informatikai oktatás feladatközpontúvá tétele (ellépés a szoftverközpontúságtól)
- Szakmai kontroll az oktatás és szakképzés területén
- A reprográfiai- és jogdíjak digitális tartalomfejlesztésre való felhasználása
- Jöjjön létre a Nemzeti Kulturális Alap digitális kuratóriuma
- Elektronikus szolgáltatások elterjedésének támogatása: fizetés, jegyvásárlás, azonosítás

Közigazgatás

- eKözzszolgáltatási kompetencia központ (demok, szoftverek, megoldások, ajánlások)
- Nyílt forráskódú rendszerek megjelenése és Cloud-computing
- Átfogó kormányzati pénzügyi, folyamatirányítási (workflow) rendszer kialakítása
- A KET-nek megfelelő alkalmazások bevezetése
- Elektronikus azonosítások rendszereinek megteremtése
- Elektronikus közzszolgáltatások minden településen való elérhetőségének biztosítása, egységes közigazgatási közönségszolgálati hálózat és ügysegédleti rendszer kiépítése (az e-Közzszolgáltatásokról szóló 2009. évi törvény végrehajtása, amely a 10 km-es körzetben elérhető közösségi hozzáférés és ügysegédlet biztosítását állami feladattá teszi)

e-Egészségügy

- Az egészségügy modernizációja
- A távfelügyeleti rendszerek elterjesztésének támogatása
- A társadalom idősödésével együtt járó problémák informatikai kezelése
- Lakossági információs rendszerek fejlesztésének elősegítése

Profitközpontú fejlesztések 5. (e-gazdaság jogi szabályozása, szerzői jogok, e-demokrácia)

- A hazai törvények felülvizsgálata: megfelelnek-e az információs társadalom követelményeinek
- A jogrendszer egyszerűsítése, az ellenmondó, egymást átfedő jogi szabályozás deregulációja, a szolgáltatók és felhasználók számára a hatósági önkényes jogértelmezésnek teret nem adó, szabályozáson alapuló jogbiztonság garantálása
- Az e-gazdaság fejlődését támogató jogi környezet kialakítása, az e-gazdaságot erősítő adókedvezmények
- Az elektronikus piac és kereskedelem sajátosságait figyelembe vevő szabályozási környezet megteremtése
- A szerzői jogi rendszer felülvizsgálata a digitális kor követelményeinek megfelelően: a szerzők dönthessenek műveik sorsa felett . A kötelező közös jogkezelés más modellel történő felváltása (Creative Commons alkalmazása). A szerzői jogok jelenlegi szociális rendszere helyett a új struktúra kidolgozása. Kísérleti modellek bevezetése és best practice megoldások meghonosítása a tartalomfejlesztés és az igazságosabb jogdíjfizetés érdekében. Önálló szakértői műhelyek felállítása az igazságos (s nem csak a szerzői oldal érdekeit egyoldalúan képviselő) rendszer kialakítása végett.
- A közös jogkezelők monopóliumának és tevékenységük átláthatatlanságának megszüntetése, a tevékenységük feletti ellenőrzés biztosítása, a befizetési és felosztási részletes adatok nyilvánosságának biztosítása
- Az elektronikus aláírás mellett alternatív tanúsítványok, megoldások alkalmazásának bevezetése
- Digitális azonosító megoldások bevezetése (digitális kártya, és egyéb hordozó alapú azonosítás)
- Az e-szavazás modelljének kidolgozása
- Az online állampolgári kezdeményezés és az egyes tervezetekkel, intézkedési javaslatokkal kapcsolatos véleménynyilvánítás szabályozása
- Az e-demokrácia eszközeinek terjesztése

MEGJEGYZÉSEK, KIEGÉSZÍTÉSEK

Visby Agenda: Európa 10 éve

- A **tudás-gazdaság**: a jövőbeni gazdagság hajtóereje - *The knowledge economy: driver of future wealth*
- Tudás-társadalom: **részvétel mindenkinek** - *The knowledge society: participation for all*
- **Zöld ICT**: támogatás a környezet-hatékony gazdaság számára - *Green ICT: support for an eco-efficient economy*
- Új generációs infrastruktúra: **befektetés és verseny egyensúlya** - *Next generation infrastructure: balancing investment with competition*
- Humán infrastruktúra: **befektetés a társadalmi tőkébe** - *Soft infrastructure: investing in social capital*
- KKV és ICT: támogatni az **európai kisvállalkozásokat** - *SMEs and ICT: supporting Europe's small enterprises*
- **Egységes információs piac**: elősegíti a kohéziót és a növekedést - *A single information market: enabling cohesion and growth*
- Forradalmasítani az e-közigazgatást: **újragondolni a közszolgáltatások nyújtását** - *Revolutionising eGovernment: rethinking delivery of public services*
- **Online bizalom**: biztos és biztonságos digitális világ - *Online trust: a safe and secure digital world*
- **Világos vezetői szerep**: újragondolni az EU politikaalkotó folyamatait - *Clear leadership: rethinking the EU's policy making process*

Fontos szempontok

- Az információ társadalom fejlesztésének akadálya a **SÚLYOS SZÉTTAGOLTSÁG**, amely a vertikális szervezésű minisztériumi rendszerből fakad. Ezért diszfunkcionális az informatikai kérdések egyetlen szaktárcához telepítése, kivéve a Miniszterelnöki Hivatalt. Tehát az optimális megoldás: önálló minisztérium, illetve a MeH-beli irányítás. Fontos a portugál példa: a információs társadalom fejlesztése a miniszterelnöknek közvetlenül jelentő biztoshoz került, aki minden tárcánál létrehozta a neki felelős hálózatát, akik felelősek voltak a tárca IT fejlesztéseiért.
- Az informatika nem kezelhető gazdasági **VAGY** társadalmi **VAGY** kormányzati **VAGY** médiakérdésként. A kulcsszavak: **IS, ÉS**.
- Magyarországon alacsony a **LAKOSSÁGI IT-FELHASZNÁLÁS**. Ennek több oka van: az alacsony jövedelemszint, a nem használók bevonásának hiánya, az IKT szereplők érdektelensége. A kormányzati kezdeményezések elégtelenek a társadalom átvezetéséhez a virtuális kapukon, a digitális szakadék valójában alig szűkül. E terület innovációs motorjai a civil szervezetek, akik folyamatos hátrányba kerültek a cégek és a kormányzati aktorok mögött, noha a társadalom mozgósításához ők bírnak ötletekkel és kapcsolatokkal.
- A technológia és struktúra-építési szempontoktól át kell lépni az **EMBERKÖZPONTÚ FEJLESZTÉSEKHEZ**. Ezért ha a lakossági és vállalkozói (e-business) felhasználás bővül (szoftverek, tartalmak, gépek), az bővíti az informatika piacát, növeli a bevételeket. Ezért az informatika nem strukturális, nem gazdasági, hanem életminőségi és modernizációs kérdés, amely egyaránt segíti a társadalmi modernizációt és a gazdaság versenyképességének növekedését.

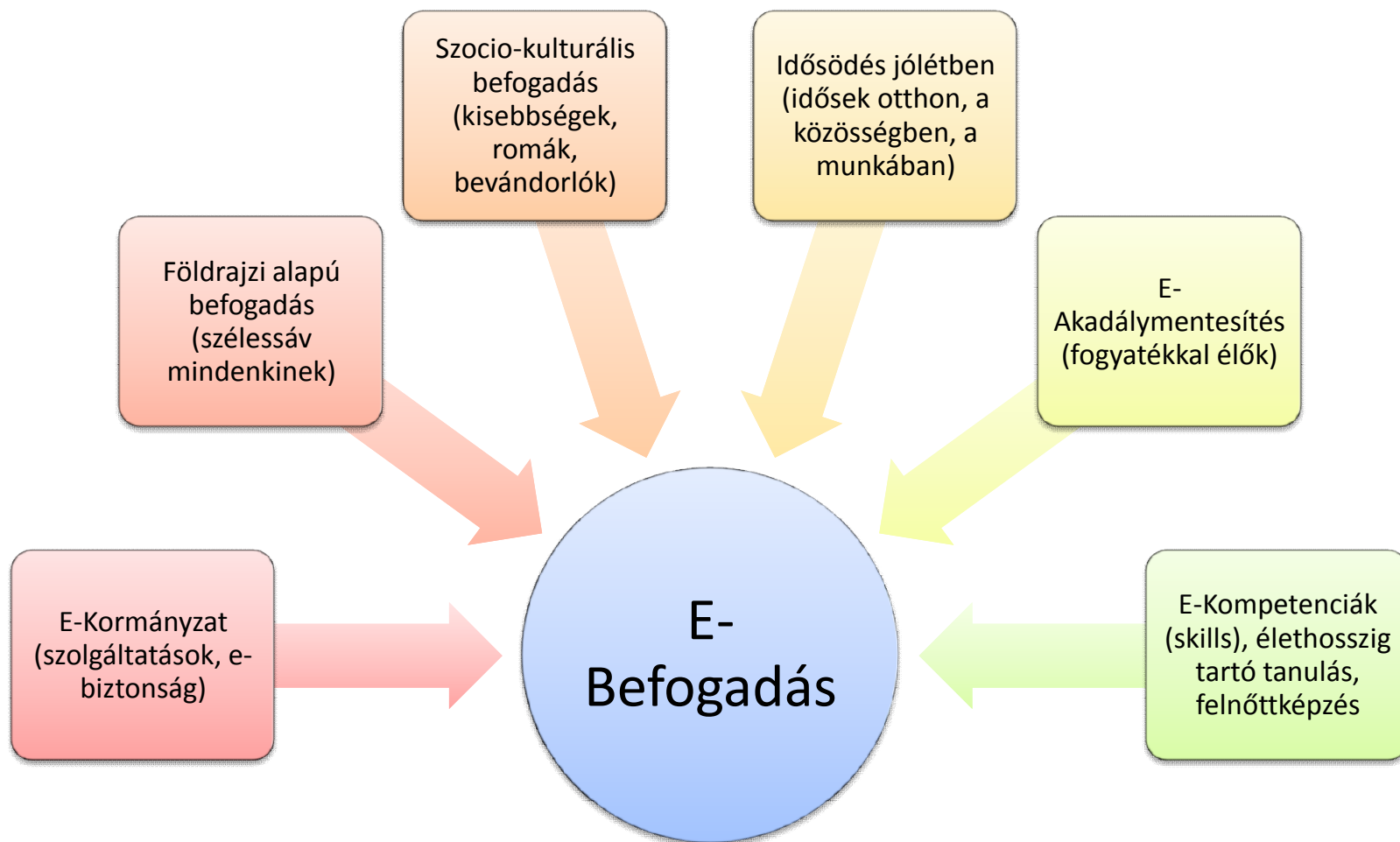
Fontos szempontok

- Magyarországnak pontosabban és szűkebben kijelölt célokat kell követnie. Szükség van arra, hogy **FÓKUSZÁLJUK A NEMZETI ERŐFORRÁSOKAT**. Magyarország sohasem lesz autóipari nagyhatalom, Kecskemét és Győr komoly eredményt mutathat fel, de nem Detroit. Az ország erősségei a gyógyvizeiben, tájaiban, kreativitásában érhetők tetten, így az öregedő Európa azon helye lehet, ami az életminőség, a rekreáció, a felfrissülés, a gyógyulás szolgálatában áll. Szükséges, hogy valamiben végre Európa mintaszóvá legyünk, s ne csak a bedolgozók bérmunkássorsa jusson osztályrészül. A magyar társadalomnak tudnia kell, miben tud ez az ország Európában az első lenni, és nem csak az utolsó, és ennek megvalósításán kell munkálkodnia.
- A kreativitás az informatikában nem elég. Az ötleteket termékké és szolgáltatássá kell formálni, és a nemzetközi piacra vinni. Az a K+F kezdemény, ami nem érik termékké, nem hoz bevételt, nem elfogadható. **A MAGYAR INFORMATIKÁNAK NEMZETKÖZI PORONDON KELL MEGMÉRNI MAGÁT**, bevételeket, profitot hoznia, s ehhez joggal igényelhet segítséget. Az informatika még nem hatotta át a társadalmat. Ehhez nem elég az állami kezdeményezés, a vállalkozásoknak is részt kell vállalniuk a modernizációs beruházásokból. A válságból való kilábalás idején a piacbővítés, a profitnövelés, a versenyképesség növelése a valódi kihívás.
- Szükség van egy **ÁLLAMI SZERVEZETRE**, amely a fejlesztésekben a civil szervezetek, vállalkozások, állami intézmények **PARTNERE**, de nem irányítója, s aki fenntartja a párbeszédet és a jó kapcsolatot a kormányzaton kívüli informatikai szervezetekkel, hogy azok e bázisra számíthassanak fejlődési útjukon.
- Szükség van olyan intézményre, amely az **INFORMÁCIÓS TÁRSADALMI BEFOGADÁS** végrehajtása felett őrködik, azt segíti, s mozdítja elő.

Mérföldköveink

- **1999.** Egy hazai informatikai minisztérium létrehozásának és működésének első tervezete
- **1999.** Az első, időseknek szánt szórakoztató ismeretterjesztő kiadvány Magyarországon („Hírvilág”)
- **2000.** Magyar Informatikai Charta (2000), nemzeti akcióterv az informatikai szakma képviselői által
- **2001.** Az első könyv a gyerekek jövőjéről a digitális társadalomban (Digitális gyerekkor, Don Tapscott)
- **2000.** Lobby egy parlamenti informatikai főbizottság felállításáért (2000-2006)
- **2000.** Lobby az informatikai kormánybiztossáért (2000-2001)
- **2002.** Lobby az IHM felállításáért (2002-2006)
- **2003.** Az Unoka-Nagyszülő Informatikai Versenyek indulása (2003-)
- **2004.** „Inforum – Infomediator” Felhasználóvédelmi Iroda elindulása (2004-)
- **2005.** Részvétel Equal (IT Mentor) and Safer Internet Programokban (2005-2007)
- **2007.** Az első eInclusion (e-Befogadás) jelentés Magyarországon
- Az eInclusion.hu website indítása
- Az eInclusion mozgalom meghirdetése a Parlamentben (November, 2007)
- **2008.** Ötpárti megállapodás az Inforummal az e-Befogadás kérdésének kezeléséről (2008. január 8.)
- Az e-Befogadás és Információs Társadalom Tanácsának felállítása (2008 január 23.)
- Bemutató látogatás és együttműködés az Európai Unió ICT for Inclusion bizottságánál (március 6.)
- Digitális Magyarország Tavasz programozat
 - 50 feletti internetezők első házibulija, Internethajó, Teleházak Világtalálkozója, Unoka-Nagyszülő Informatikai Verseny
- Két Országgyűlési Határozat egy eseti e-befogadási bizottságról (október közepe)
- **Az Európai Bizottság aranyéremmel tünteti ki az Inforumot az idősekért, az e-befogadásért végzett tevékenységéért**
- 50plusz.net portál indulása
- **2009.** Versenyben az idővel digitális visszaemlékezés pályázat,
- Október: Gyerekjáték az számítógép, 30 részes filmsorozat

Információs Társadalmi Befogadás (e-Inclusion) Uniós politika-rendszere

Irodalom

- **Az infokommunikációs technológiák (ikt) szektor iparpolitikai akcióterve** http://www.nfgm.gov.hu/data/cms2013543/IKT_Akcioterv.pdf
- **Kék Notesz 2009** <http://mek.oszk.hu/07000/07087/>
- **Első Magyar eInclusion Jelentés 2007** <http://einclusion.hu/2007-09-11/einclusion-eves-jelentes-2007/>
- **e-Befogadás éves jelentés, 2008** <http://einclusion.hu/2009-03-25/inforum-e-befogadas-eves-jelentes-2008/>
- **Wim Kok Jelentés** <http://einclusion.hu/2007-09-16/wim-kok-jelentes/>
- **Az e-integrációra vonatkozó európai i2010 kezdeményezés** <http://einclusion.hu/2007-11-22/%E2%80%9Eereszvetel-az-informacios-tarsadalomban%E2%80%9D-az-e-integraciora-vonatkozó-európai-i2010-kezdeményezés/>
- **Kormányjelentés az Országgyűlés e-Befogadásügyi Eseti Bizottságának** <http://einclusion.hu/2009-03-12/kormanyjelentes-az-orszaggyules-e-befogadasugyi-eseti-bizottsaganak/>
- **Digitális gazdaság kell Európának!** <http://einclusion.hu/2009-08-10/eu-digitalis-gazdasag-kell-europanak/>
- **Jelentés Európa digitális versenyképességéről** <http://einclusion.hu/2009-08-20/jelentes-europa-digitalis-versenykepessagerol-az-i2010-strategia-2005%E2%80%932009-kozotti-legfontosabb-eredmenyei/>
- **Joint Research Centre: The Impact of Social Computing on the EU Information Society and Economy, 2009**
- **Visby Agenda:** <http://einclusion.hu/2009-09-16/a-green-knowledge-society-visby-agenda/>

A dokumentumot jegyzik

Dombi Gábor, Gáspár Mátyás, Martos Balázs, Mayer Erika, Mlinarics József, Molnár Szilárd, Risztics Péter

- Az Informatikai Érdekegyeztető Fórum vezetőségének tagjai

- www.inforum.org.hu
- <http://einclusion.hu>
- www.50plusz.net